

SENTÈNCIA 25-98 DE 4 DE NOVEMBRE DE 1998

Ponent : M.I. Sra. Marie CONTE

ANTECEDENTS DE FET

I. RESULTANT: Que el Tribunal de Corts va dictar Sentència en data 6 d'agost de 1.997 en la Causa núm. 79-2/95, amb la següent part dispositiva: "FALLEM: que hem de condemnar i condemnem als acusats Josep Ricard F.C. i Manuel I.I. com a responsables penalment en els conceptes d'autor material i de cooperador necessari, respectivament, d'un delictes major d'injúries a l'autoritat, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena de multa de 500.000.-pts a l'acusat Josep Ricard F.C. i a la pena de multa de 1.000.000.-pts a l'acusat Manuel I.I., així com al pagament de les despeses processals causades i a indemnitzar, conjunta i solidàriament als Srs. Oscar R.R. i Marc V.A. en una pesseta".

II. RESULTANT: que contra l'esmentada Sentència s'interposa recurs de Suplicació pel Lletrat Josep Mª ANTONIJOAN ROCA, advocat de Manuel I.I., el qual al·lega com a motius del recurs:

- L'error en l'apreciació de la prova (art. 3.5 del Decret de 13 de juliol de 1.990).

- Infracció de diferents normes penals substantives (art. 3.7).

- Infracció de l'art. 12 de la Constitució (art. 3.8).

- Infracció de les normes relatives a la responsabilitat civil (art.3.9).

Desenvolupa en recolzament de cada u dels motius, els següents arguments:

- 1)El Tribunal de Corts fonamenta la condemna de Manel I.I. no sobre les disposicions de l'art. 202 del Codi Penal que concretament diu inaplicables, però sobre la seva

participació als fets delictius per cooperació necessària des del moment en que "per la seva condició d'Editor i President de la Revista, era el responsable de la gestió comercial i de la publicació, i sense la seva col·laboració ni el seu previ consentiment mai s'haurien publicat les informacions injurioses". Així la Sentència presumeix a partir de la sola qualitat d'editor del processat una cooperació necessària entre aquest i l'autor material de l'escrit litigiós, suposant un consentiment a la realització del delictes, sense que, de tota manera, la prova sigui aportada. L'afirmació d'una presumpta col·laboració, d'un consentiment de Manel I.I. o del simple coneixement del contingut de l'article abans de la seva publicació és del tot gratuïta, en la mesura en que, ben al contrari, ha estat establerta una divisió total de les tasques relatives a l'Editor i al Director, habitual en el món de la informació i en totes les empreses periodístiques.

2) l'error en l'apreciació de la prova té per conseqüència la infracció dels articles 8, 14 i 15.2 del Codi Penal que posen els principis del caràcter personal de la responsabilitat penal i defineixen l'autor penalment responsable.

L'errònia aplicació d'aquests textos posa de relleu una absència de referència a l'art. 12 de la Constitució que porta la censura prèvia i principis de dret penal que, en matèria de mitjans de comunicació social, no preveuen la responsabilitat de l'editor només en defecte del director (art. 202 CP).

3) Una condemna sistemàtica dels editors conduiria a aquests a procedir al control i censura prèvia del conjunt dels textos publicats, violant l'art. 12 de la Constitució.

4) La condemna solidària dels processats al pagament d'una pesseta és inexecutable en la mesura en que no existeix una moneda que representi una fracció de pesseta.

En conclusió sol·licita la lliure absolució de Manuel I.I..

III. RESULTANT: Que també interposà recurs de Suplicació el Lletat Manuel PUJADAS DOMINGO en nom i interès d'Oscar R.R. i de Marc V.A., fonamentat en el motiu previst a l'art. 3.7 del Decret: infracció de norma penal substantiva.

Demana la revocació parcial de la Sentència per la manca d'imposició de condemna a la pena accessòria de publicació de la Sentència. Posa de relleu que aquesta pena

prevista a l'article 37 del Codi Penal és compatible amb la naturalesa del delictes, el qual si no és perseguit sota la protecció de l'art. 200 del Codi Penal, ha estat comès per mitjà d'una revista de divulgació nacional. Precisa que aquesta pena accessòria de publicació és l'únic mitjà, compte tingut del mode de realització de l'acte delictuós de reparar el trasbals social causat pel delictes. Suposa que l'absència de pronunciament de la pena accessòria de publicació pot resultar de que en l'acte del Judici Oral no consta que hagi estat sol·licitada per l'acusació pública i privada, però sosté que es tracta d'un error o d'un oblit, i que una imprecisió de caràcter purament formal no hauria de perjudicar a la víctima del delictes.

Finalment s'oposa al recurs formulat per Manel I.I., objectant que el recurrent ha reconegut, en l'acte del Judici Oral que, sense el seu acord, els textos litigiosos no s'haurien publicat admetent així la seva participació a la comissió del delictes en tant que coautor per cooperació necessària.

IV. RESULTANT: Que el Ministeri Fiscal sol·licita la confirmació de la Sentència recorreguda. Posa de relleu que, si existeix bé una diferència entre les funcions d'editor i de director, també és cert que en la revista interessada solament treballaven dues persones, els processats, els quals, de les pròpies declaracions del recurrent, decidien conjuntament els articles a publicar i el seu contingut.

Estima que així està caracteritzada la cooperació, és a dir l'actuació amb actes necessaris.

Pel que respecta als principis constitucionals, fa referència a l'art. 14 de la Constitució, que garanteix com a dret i llibertat el de l'honor, la intimitat i la pròpia imatge.

FONAMENTS DE DRET

I. CONSIDERANT: En relació al recurs formulat per Manuel I.I.: aquest no està perseguit per delictes del tipus contra l'honor de les persones previst en l'art. 200 i 201 del codi Penal, i que així no li són d'aplicació, en virtut dels principis de legalitat i d'interpretació estricta de la Llei penal, les disposicions de l'art. 202 del mateix Codi que organitzen la responsabilitat penal dita "en cascada" dels autors de delictes comesos per la

via de la premsa. Que el Tribunal de Corts ha declarat el processat culpable del delict d'injúries a l'Autoritat de l'art. 102 del CP, en qualitat d'autor per haver cooperat amb actes necessaris a la comissió d'aquest delict per via de l'article (el caràcter injuriós dels quals no ha estat contestat) aparegut el mes de desembre de 1.994 en el núm. 19 de l'Any II de la Revista Actual, retenint que, per la seva condició d'editor i President de la Revista Manuel I.I. era el responsable de la gestió comercial i de la publicació, i sense la seva col·laboració ni el seu previ consentiment mai s'hauria publicat les informacions injurioses.

Que al respecte de l'art. 15 del Codi Penal és considerat com autor de la infracció, no solament el qui realitza personalment un acte punitiu sinó també aquell que hi coopera amb actes necessaris. Que la cooperació necessària està constituïda d'una part per l'element subjectiu residint en la consciència de contribuir a la realització del fet delictuós, i d'altra part per un element objectiu residint en la realització d'actes materials sense els quals el delict no s'hauria pogut cometre.

Que concretament en ressurt de les peces del sumari, i Manel I.I. ha admès en el curs de la Vista Oral, que en el corrent de l'any 1.994 era el President i Editor de la Revista Actual, a la que participaven solament dues persones, ell mateix i el Director Josep Ricard F.C., tots dos escrivint articles publicats en la Revista; que coneixia el contingut de la revista abans de la seva publicació i doncs va tenir perfectament consciència del caràcter injuriós dels articles que posaven en dubte a membres del Govern abans que no fossin publicats; que la seva intervenció en qualitat d'editor era indispensable a la publicació dels textos litigiosos i que comportava portar-los al coneixement dels perjudicats i del conjunt de lectors; la realització del delict d'injúries suposant necessàriament una publicitat donada a les al·legacions injurioses.

Que en aquestes condicions la comissió per part de Manuel I.I. d'actes necessaris a la comissió del delict està suficientment caracteritzada, i que és a bon dret que el Tribunal de Corts ha declarat culpable el recurrent en qualitat d'autor del delict previst i penat per l'art. 102 del Codi Penal.

II. CONSIDERANT: En relació al recurs formulat per Oscar R.R. i Marc V.A.: la pena de publicació de Sentència

prevista per l'art. 37, 12 del Codi Penal, no ha estat proposada pel Ministeri Fiscal o l'acusació privada en els actes de qualificació provisional. Que tant la lectura de l'Acta de judici oral com de la Sentència recorreguda posen en evidència que no s'ha demanat aquesta pena envers els processats, per tant el pronunciament de la pena de publicació, que no ha pogut ser debatuda contradictoriament per les parts del procés penal infringiria el principi acusatori no podent ser admès pel Tribunal de Corts i tampoc ho pot ser a proporció pel Tribunal Superior de Justícia. Que, així, el recurs formulat s'ha de desestimar.

III. CONSIDERANT: En aquestes condicions que la Sentència recorreguda ha de ser confirmada en tots els seus extrems.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECI D I M

1.- Desestimar els recursos de Suplicació interposats per Manuel I.I. d'una part i per Oscar R.R. i Marc V.A. d'altra part.

2.- Confirmar íntegrament la Sentència dictada pel Tribunal de Corts en data 6 d'agost de 1.997 en la Causa núm. 79-2/95

3.- Condemnar els recurrents al pagament de les despeses processals causades pel recurs a concurrència de meitat per Manuel I.I. i meitat per Oscar R.R. i Marc V.A..

4.- Retornar la Causa al M. Iltre. Tribunal de Corts, amb certificació de la present Sentència, per al seu compliment i execució.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.